

INITIATIEFVOORSTEL

“Gemeentelijke dwangsommen”

De liefde kan niet van één kant komen

Vooraf

Bijna elk jaar wordt er in de raadscommissie Financiën en Veiligheid naar aanleiding van de jaarrekening of het jaarverslag van de gemeentelijke Ombudsman door raadsleden geklaagd over het overschrijden van de termijnen van afhandeling van bezwaarschriften. Ook werd er recent nog in de functionele raadscommissie gesproken over de afhandelingstermijnen van bezwaarschriften.

“Als een burger één dag te laat is met zijn aanvraag of bezwaarschrift, dan kan ‘ie het wel schudden. Als de overheid weken te laat is met het afhandelen van een aanvraag of bezwaarschrift, dan maakt dat niet uit”, is een veel gehoorde opmerking. De SP-fractie begrijpt deze frustratie van burgers goed en is van mening dat de liefde niet van één kant kan komen. Dat is de achtergrond van dit initiatiefvoorstel, dat tot doel heeft inwoners, bedrijven en instellingen in de gemeente Groningen de mogelijkheid te geven om de gemeente aan te spreken op het niet tijdig afdoen van een aanvraag of een bezwaarschrift. Het initiatiefvoorstel beoogt een financiële prikkel in te voeren voor de gemeente om wél te beslissen binnen de wettelijke termijnen. Concreet betekent dit dat de gemeente onder voorwaarden aan de aanvrager/bezwaarde een dwangsom verschuldigd is van 20 euro per dag, voor elke dag dat zij in gebreke is. De dwangsom bedraagt maximaal 1.000 euro.

Hoofdpijnen van het voorstel

Termijnoverschrijdingen komen ten nadele van de belanghebbenden. Een burger beschikt in feite niet over een adequaat rechtsmiddel om zich daartegen te verweren. Weliswaar kan de burger bezwaar of beroep instellen tegen het niet tijdig nemen van een besluit, maar in de praktijk blijkt dit niet effectief. Dit komt neer op uitholling van de rechtsbescherming van de burger. Voor belanghebbenden zijn vaak wel zware sancties verbonden aan niet naleving van termijnen en voorschriften. Niet-ontvankelijkheid en zelfs financiële sancties zoals op grond van de Maatregelenverordening Wet Werk en Bijstand in het kader van de uitvoering van de bijstandswet kunnen het gevolg zijn. De hardnekkigheid van het probleem vraagt volgens de SP-fractie dan ook om nadere lokale regelgeving.

Lokale dwangsomverordening

De lokale dwangsomverordening beoogt een tijdige beslissing te bevorderen door een dwangsom op niet tijdige beslissingen mogelijk te maken. Dit verandert natuurlijk niets aan het belang van het nemen van adequate maatregelen om termijnoverschrijding te voorkomen. De SP-fractie voelt zich gesteund door het wetsvoorstel van de kamerleden Wolfsen (PvdA)

en Luchtenveld (VVD). Zij stellen voor de Algemene Wet Bestuursrecht (AWB) aan te vullen met een mogelijkheid van een dwangsom bij niet tijdig beslissen door een bestuursorgaan (Kamerstuk 29.934). Deze aanvulling zal in werking treden op 1 januari 2009. Gelet op het brede belang van deze problematiek zou kunnen worden overwogen de invoering af te wachten. Gelet op de hardnekkigheid van de problemen acht de SP-fractie dat niet gewenst. Het voorstel is om deze verordening per **1 maart 2007** van kracht te doen zijn.

Reikwijdte lokale verordening

De verordening zal gelden voor alle beschikkingen op aanvraag en voor alle beslissingen op bezwaar die het karakter van een beschikking hebben. De verordening geldt niet in het geval waarin een wettelijke regeling al bepaalt dat bij niet tijdige beslissing geacht wordt dat een beschikking met bepaalde inhoud is gegeven. In de verordening hebben wij een aantal uitzonderingen opgenomen om misbruik te voorkomen. Een dwangsom is niet verschuldigd indien niet tijdig beslissen is veroorzaakt door toedoen van de aanvrager/bezwaarde. Dat geldt o.a. als de aanvrager/bezwaarde aanvullende informatie dient te verstrekken. Evenzo in het geval de aanvrager/bezwaarde geen belanghebbende is of in het geval van kennelijke ongegrondheid of indien de aanvrager/klager met uitstel schriftelijk heeft ingestemd.

Doel en werkwijze lokale verordening

De regeling beoogt een financiële prikkel in te voeren voor de bestuursorganen van de gemeente Groningen om te besluiten binnen de wettelijke beslistermijnen. De aanvrager/bezwaarde krijgt de mogelijkheid het bestuursorgaan dat niet tijdig beslist, aan te sporen dit binnen twee weken alsnog te doen. Daarna verbeurt het bestuursorgaan een dwangsom voor elke dag dat de beslissing langer uitblijft. Alvorens de dwangsom gaat lopen, moet de aanvrager/bezwaarde het bestuursorgaan schriftelijk in gebreke stellen. Deze ingebrekestelling is behoudens dat die schriftelijk moet gebeuren, vormvrij.

In dit initiatiefvoorstel hebben we voor deze regeling gekozen om het bestuursorgaan in de gelegenheid te stellen alsnog binnen twee weken een beslissing te nemen zodat op deze wijze een belangrijk deel van de geschillen kan worden ondervangen. Als na verloop van die 2 weken nog geen beslissing is genomen en de gemeente dus in gebreke is, verbeurt het bestuursorgaan een dwangsom van 20 euro per dag met een maximum van 1.000 euro. Dit sluit aan bij de bedragen uit het wetsontwerp Wolfsen c.s.

Op het moment dat een ingebrekestelling wordt ontvangen zou het bestuursorgaan ter vermijding van een dwangsom mogelijk in de verleiding komen een snel, niet goed onderbouwde afwijzende beslissing te nemen. Dan start een bezwaarprocedure en op deze wijze zou het bestuursorgaan zich een langere beslistermijn kunnen verschaffen. De SP-fractie onderkent dit risico. De gemeenteraad zal dan ook actief moeten volgen hoe de bestuursorganen van de gemeente in de praktijk omgaat met beslistermijnen. Het is immers buitengewoon onaantrekkelijk veel geld uit te geven aan dwangsommen of te moeten mededelen dat veel slecht gemotiveerde besluiten zijn genomen.

Vaststelling dwangsom en geschillen

Het bestuursorgaan stelt bij beschikking de verschuldigdheid en de hoogte van de dwangsom vast. Hij keert de verbeurde dwangsom uit zonder verdere tussenkomst van de aanvrager/bezwaarde. De bestuursrechter is bevoegd te oordelen over geschillen over de hoogte of het verschuldigd zijn van de dwangsom. Naast de ingebrekestelling blijft tevens bezwaar of beroep mogelijk tegen het niet tijdig beslissen.

Uitvoeringslasten

Dit voorstel leidt ertoe dat het belang van registratie van termijnen toeneemt. De gemeente dient al een dergelijke registratie te hebben. Het voorstel veroorzaakt met betrekking tot dit punt dus geen extra kosten.

Uitvoeringskosten ontstaan wel voorzover het voorstel zou leiden tot nieuwe, oneigenlijke aanvragen of bezwaarschriften die uitsluitend tot doel hebben een dwangsom te ontvangen bij niet tijdige beslissing. Wij hebben geen aanwijzingen dat dit zich in betekenende mate zou kunnen voordoen. Bovendien zijn kennelijk niet-ontvankelijke en kennelijk ongegronde aanvragen c.q. bezwaarschriften uitgesloten van deze regeling. Er zullen uitvoeringslasten ontstaan bij de behandeling van de eisen om een dwangsom en de ingebrekestellingen. Op honderd eisen zouden deze bij een behandeltermijn van 1 á 2 uren per verzoek, daardoor ontstaan dus 100 á 200 werkuren. Als het voorstel het beoogde effect heeft op de behandeltermijn van aanvragen en bezwaren zou dit werkbeslag binnen de bestaande organisatie kunnen worden opgevangen, mede omdat een besparing ontstaat op de behandeling van bezwaarschriften c.q. beroepsschriften omdat niet tijdig op de primaire aanvraag of bezwaarschrift is beslist.

Voorstel

De SP stelt de raad voor te besluiten de verordening “Dwangsom bij niet tijdig beslissen gemeente Groningen” vast te stellen.

SP-fractie

11 december 2006

Rosita van Gijlswijk

Toelichting van een aantal genoemde begrippen en de relatie met de Wet Werk en Bijstand

Onder een **beschikking** wordt verstaan een besluit dat niet van algemene strekking is, met inbegrip van de afwijzing van een aanvraag daarvan

Onder (**kennelijk**) **niet-ontvankelijk** wordt verstaan dat bijvoorbeeld een bezwaarschrift niet voor de bezwaarprocedure in aanmerking komt, omdat de termijn waarbinnen het bezwaar binnen had moeten zijn, is overschreden. Of als iemand die geen belanghebbende is een bezwaarschrift indient.

Onder **kennelijke ongegrondheid** wordt verstaan als op voorhand, op grond van de aanvrager c.q. belanghebbende beschikbaar gestelde gegevens, direct duidelijk is dat de aanvraag of het bezwaarschrift ongegrond is.

Is het wettelijk mogelijk dat bijvoorbeeld een bijstandsgerechtigde een schadevergoeding alle de gemeentelijke dwangsom ontvangt? Of wordt dat op zijn/haar uitkering gekort?

De WWB biedt de mogelijkheid dat het college van burgemeester en wethouders beslist dat bepaalde schadevergoedingen niet tot de middelen van de bijstandsgerechtigde worden gerekend. De gemeentelijke dwangsom moet dan aangemerkt worden als een immateriële schadevergoeding. Dat laatste ligt voor de hand omdat er geen relatie is tussen geleden de schade en de gemeentelijke dwangsom. Het gaat hier om een “genoegdoening” en dus moet een dergelijk besluit door het college geen probleem opleveren.

VERORDENING DWANGSOM BIJ NIET TIJDIG BESLISSEN

Datum bekendmaking:

Datum inwerkingtreding:

Artikel 1 Begripsomschrijving

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. bestuursorgaan: een bestuursorgaan van de gemeente Groningen
- b. een besluit: een beschikking op aanvraag als bedoeld in de Algemene Wet Bestuursrecht met inbegrip van een beslissing op bezwaar
- c. tijdig: het geven van een beschikking op aanvraag binnen de termijn die daarvoor geldt op grond van de Algemene wet bestuursrecht of ander wettelijk voorschrift, een en ander met inachtneming van de toepasselijke uitzonderings-, verdagings- en verschonings- gronden.

Artikel 2 Verschuldigheid van de dwangsom

1. Indien een beschikking op aanvraag niet tijdig is gegeven en het bestuursorgaan na schriftelijk in gebreke te zijn gesteld, nalatig blijft een beschikking op aanvraag te geven, is het bestuursorgaan aan de aanvrager een dwangsom verschuldigd van 20 euro per dag voor elke dag dat het in gebreke is. De dwangsom bedraagt ten hoogste 1.000 euro.
2. De eerste dag waarover de dwangsom is verschuldigd, is de dag waarop twee weken zijn verstreken na de dag waarop het bestuursorgaan van de aanvrager een ingebrekestelling heeft ontvangen. Als ontvangstdatum wordt aangemerkt het poststempel op de enveloppe, de datum weergegeven op de fax of de datum van de email waarmee de ingebrekestelling is verzonden.
3. Een ingebrekestelling kan worden verzonden zodra het bestuursorgaan in gebreke is tijdig een beschikking te geven. Art.4:3a Algemene Wet Bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.
4. Bezwaar of beroep tegen het niet tijdig geven van de beschikking schorst niet de werking van de dwangsom.
5. Geen dwangsom is verschuldigd indien:
 - a. het bestuursorgaan onredelijk laat in gebreke is gesteld;
 - b. het niet tijdig beslissen is te wijten aan de aanvrager/bezwaarde;
 - c. de aanvrager/bezwaarde geen belanghebbende is, of de aanvraag/het bezwaarschrift kennelijk niet ontvankelijk of kennelijk ongegrond is;
 - d. het bestuursorgaan niet in staat is een beschikking te geven door uitzonderlijke en onvoorzienbare omstandigheden buiten zijn toedoen die in redelijkheid niet voor zijn risico dienen te komen, of de aanvrager met uitstel akkoord is gegaan
6. Indien er meer dan één aanvrager of bezwaarde is, is de dwangsom aan ieder van de aanvragers/bezwaarden voor een gelijk deel verschuldigd.

Artikel 3

1. Het bestuursorgaan stelt de verschuldigdheid en de hoogte van de dwangsom bij beschikking vast binnen twee weken na de laatste dag waarover de dwangsom is verschuldigd.
2. Betaling geschiedt binnen zes weken nadat de beschikking op de voorgeschreven wijze is bekend gemaakt.

Artikel 4 Verrekening

Een uit hoofde van deze verordening verschuldigde dwangsom kan worden verrekend met leges die verschuldigd zijn voor de behandeling of afgifte van een beschikking waarop de dwangsom betrekking heeft, voorzover die nog niet zouden zijn voldaan.

Artikel 5 Overgangsrecht

Deze verordening is niet van toepassing op het niet tijdig beslissen op een aanvraag of bezwaarschrift, ingediend voor het tijdstip waarop deze verordening in werking is getreden.

Artikel 6 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 maart 2007.

Artikel 7 Vervallen verordening

Deze verordening vervalt op 1 maart 2012.

Artikel 8 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening dwangsom bij niet tijdig beslissen

Artikel 9 Bekendmaken verordening

Het college draagt zorg voor het geven van actieve bekendheid aan de verordening, onder andere door belanghebbenden bij hun aanvraag of bezwaar te wijzen op de rechten die voortvloeien uit deze verordening.

Artikel 10 Evaluatie

Het college draagt zorg voor een jaarlijkse evaluatie van deze verordening.

Artikelgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel bevat een aantal definities. Daardoor geldt deze verordening op het niet tijdig geven van een beschikking op aanvraag als bedoeld in de Algemene Wet Bestuursrecht met inbegrip van de beslissing op bezwaar, voor een bestuursorgaan van de gemeente Groningen. Het niet tijdig geven van een beschikking op aanvraag is het niet geven van een beschikking binnen de termijn als genoemd in de Algemene Wet Bestuursrecht of een ander wettelijk voorschrift.

Artikel 2

Eerste lid: artikel 2 bevat de kern van de dwangsomregeling. Het regelt de verschuldigdheid en de hoogte van de dwangsom. De regeling is, mede gelet op de definitiebepalingen van toepassing op de beschikkingen op aanvraag en op beslissingen op bezwaar die een beschikking zijn. De toepasselijkheid op die beschikkingen vloeit voort uit de definitiebepaling.

Wat betreft de primaire beschikkingen gaat het om een heel scala aan vergunningen en ontheffingen, subsidieaanvragen, aanvragen waarvan de behandeling wordt uitgevoerd door de dienst SoZaWe etcetera.

Een bestuursorgaan is in gebreke zodra het een beschikking op aanvraag “niet tijdig” geeft. Op welk moment dat het geval is kan worden afgeleid uit de artt. 4:13 t/m 4:15 AWB.

Art 4:13 lid 1 bepaalt dat een beschikking gegeven moet worden binnen de bij wettelijk voorschrift gegeven termijn of als er geen wettelijke termijn is, binnen een redelijke termijn na ontvangst van de aanvraag. In de gevallen waarin een wettelijke termijn geldt, is de situatie duidelijk: er is dan niet voldaan aan dat wettelijke voorschrift. Geeft de wet een mogelijkheid tot verlenging, dan zal daarvan binnen de oorspronkelijke beslistermijn gebruik moeten worden gemaakt.

In dit verband is artikel 4:14 AWB nog van belang. Dit artikel beoogt niet om extra verlenging van de beslissing mogelijk te maken, maar verplicht het bestuursorgaan uitsluitend om de aanvrager te informeren indien een beschikking niet tijdig kan worden gegeven en hem daarbij te informeren over het tijdstip waarop de beschikking wel gegeven zal kunnen worden. Het gaat hier dus niet om een verlenging, maar om de uitdrukkelijke erkenning van het bestuursorgaan dat het in gebreke is.

Voor de aanvrager is dit van belang inzake bezwaar en beroep. Ook de voorgestelde dwangsomregeling zal door deze mededelingsplicht gemakkelijker kunnen worden toegepast.

Een bijzondere variant van de wettelijke termijn is die waar de betrokken wet bepaalt dat een aanvraag bij overschrijding van de beslistermijn van rechtswege wordt gehonoreerd of geweigerd. Bijvoorbeeld artikel 46 lid 4 van de Woningwet voor de bouwvergunning.

Hier kan het dus per definitie niet voorkomen dat beslistermijnen worden overschreden. De mededelingsplicht van art 4:14 geldt in dit geval ook niet. Wanneer er geen wettelijke termijn geldt dan dient te worden beslist binnen een redelijke termijn. De lengte van die termijn kan variëren afhankelijk van de complexiteit van de besluitvorming en het belang dat de aanvrager heeft bij een snelle beslissing. Voor de toepassing van de dwangsomverordening hoeft dit bezwaar minder groot te zijn dan het lijkt. In de praktijk zal de aanvrager houvast hebben aan de voorschriften van art 4:13 lid 2 en 4:14 lid 3 AWB.

Daaruit volgt de hoofdregel dat het bestuursorgaan de aanvrager dient te informeren over de redelijke termijn die zal worden gehanteerd. Dit informeren behoort binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag plaats te vinden en het mag alleen achterwege blijven indien binnen die acht weken de gevraagde beschikking wordt gegeven. Een ingebrekestelling bij

het niet beslissen binnen die medegeedeelde termijn is dus mogelijk in de gevallen dat geen sprake is van een wettelijke beslistermijn of als het bestuursorgaan geen mededeling over de redelijke termijn heeft doen uitgaan, binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag. Naast of in plaats van de ingebrekestelling blijft ook bezwaar en beroep wegens niet tijdig beslissen mogelijk (art 6:2 sub b AWB). Dat kan zinvol zijn indien er een geschil is over de redelijkheid van de door het bestuursorgaan aangegeven termijn. Als de vertraging veroorzaakt is door dat de aanvrager een aanvraag heeft ingediend die onvolledig is of die zonder vertaling of samenvatting niet begrepen kan worden, kan dit het bestuursorgaan niet worden toegerekend.

(art 4:15 AWB) Dit artikel bepaalt dat de beslistermijn wordt opgeschort met ingang van de dag waarop het bestuursorgaan om aanvulling van de aanvraag heeft verzocht, tot de dag waarop de aanvraag is aangevuld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken. Opschorting kan ook voortvloeien uit andere wettelijke bepalingen. Wanneer de bestuursrechter een eerder besluit van het bestuursorgaan heeft vernietigd en het bestuursorgaan een nieuw besluit moet nemen, gelden daarvoor dezelfde termijnen als voor het oorspronkelijke besluit tenzij de rechter een andere termijn heeft gesteld. Die termijn is dan maatgevend voor de beoordeling van de tijdigheid van het nieuwe besluit. In het eerste lid is tevens de hoogte van de dwangsom geregeld en is het vereiste van schriftelijke ingebrekestelling neergelegd.

De regeling ziet door de definitiebepaling ook op alle beslissingen op bezwaarschriften tegen een beschikking. Daarbij is dus niet van belang of die primaire beschikkingen al dan niet op aanvraag zijn gegeven. Het bezwaarschrift is immers zelf een aanvraag in de zin van de AWB. (parlementaire geschiedenis AWB I, bladz 282).

De regeling van de beslistermijn voor de beslissing op bezwaar in art 7:10 AWB verdient nog apart melding. Daarin is de mogelijkheid opgenomen om met instemming van de bezwaarde verder uit te stellen dan de eenmalige mogelijkheid van verdaging die het artikel al biedt. Die instemming moet dan wel gevraagd worden binnen de reguliere termijn of de verlengde termijn.

Niet in alle gevallen hoeft de instemming uitdrukkelijk te zijn verleend. De rechter kan uit de omstandigheden van het geval afleiden dat de instemming mocht worden verondersteld of die afleiden uit de proceshouding van de bezwaarde. Heeft de bezwaarde ingestemd met verdere verlenging dan kan hij het bestuursorgaan niet meer zonder reden voor de rechter dagen wegens niet tijdige beslissing. Hetzelfde zal opgaan voor een ingebrekestelling ter inleiding van een dwangsom.

Tweede lid: Om aanspraak te kunnen maken op een dwangsom, moet de aanvrager het bestuursorgaan schriftelijk in gebreke stellen. Daarbij dient het bestuursorgaan nog enige tijd te worden gegund om alsnog te beslissen. Ter wille van de duidelijkheid is die termijn gesteld op twee weken. Die termijn vangt aan op de dag na ontvangst van de ingebrekestelling. Dat kan ook per fax of langs elektronische weg indien het bestuursorgaan die mogelijkheid heeft opengesteld. Het is gebruikelijk om dwangsommen te limiteren. Het maximum is gesteld op 1.000 euro. Dit komt overeen met 50 dagen na afloop van de ingebrekestellingstermijn. Indien het bestuursorgaan binnen die periode beslist, is de dag waarop de beschikking wordt verzonden, de laatste dag waarover betaald moet worden.

Aan de inhoud van de ingebrekestelling worden geen bijzondere eisen gesteld, maar het moet voldoende duidelijk zijn op welk te nemen besluit zij betrekking heeft.

Aks de aanvrager wegens het niet tijdig beslissen bezwaar instelt (6:2 sub b AWB) of daarover een schriftelijke klacht indient bij het bestuursorgaan (9:4 AWB), is daarmee tevens voldaan aan het vereiste van schriftelijke ingebrekestelling. Zoals al gezegd, is een bestuursorgaan dat de wettelijke termijn overschrijdt, ook zelf verplicht de aanvrager daarop te wijzen en daarbij een zo kort mogelijke termijn te noemen waarbinnen de

beschikking alsnog zal worden gegeven (4:14 lid 1 AWB) De aanvrager kan dan beslissen of hij het bestuursorgaan al dan niet in gebreke zal stellen.

Derde lid: De aanvrager kan het bestuursorgaan in gebreke stellen zodra hij redelijkerwijze kan menen dat het bestuursorgaan in gebreke is. Het is dus niet mogelijk om bij een aanvraag het bestuursorgaan al bij voorbaat in gebreke te stellen voor het geval niet tijdig zou worden beslist.

Vierde lid : Deze bepaling stelt buiten twijfel dat de dwangsom doorloopt indien de aanvrager tevens een bezwaar of beroep heeft ingesteld tegen het niet tijdige beslissen. Weliswaar hoeft het bestuursorgaan gedurende de tijd dat het bezwaar aanhangig is geen primair besluit te nemen (6:20 lid 2 sub AWB) maar deze uitzondering is uitsluitend gemaakt om het bestuursorgaan de keuze te bieden om die beslissing al dan niet te incorporeren in de beslissing op bezwaar en niet om extra uitstel te verkrijgen. De dwangsom eindigt wel als het bestuursorgaan niet langer verplicht is een besluit op de primaire aanvraag te nemen omdat die beslissing al is vervat in de beslissing op bezwaar.(6:20 lid 2 sub b AWB). Het komt voor dat een bestuursorgaan dat in gebreke is gebleven een tijdig primair besluit te nemen, opnieuw in gebreke blijft bij het nemen van een tijdige beslissing op bezwaar. Het bestuursorgaan zal dan een dwangsom moeten betalen wegens het overschrijden van de primaire beslistermijn, maar ook een dwangsom bij overschrijding van de wettelijke beslistermijn op het bezwaarschrift. Voor dat laatste is dan een nieuwe ingebrekestelling vereist.

Vijfde lid : In dit lid worden een aantal uitzonderingen geregeld. Er is geen dwangsom verschuldigd als het niet tijdig beslissen is te wijten aan de aanvrager zelf.

Voorbeelden:

- * Vlak voor afloop van de beslistermijn zendt de aanvrager nog verdere gegevens.
- * De aanvrager vraagt zelf om uitstel van een hoorzitting of vraagt nader onderzoek.

De bereidwilligheid van het bestuursorgaan om dit toe te staan, kan dan niet tot gevolg hebben dat dit bestuursorgaan dan wordt geconfronteerd met een ingebrekestelling. Deze bepaling strekt er mede toe om misbruik te voorkomen. Een aanvrager moet geen financieel voordeel kunnen behalen met door hem veroorzaakte vertraging van de procedure. Ook is geen dwangsom verschuldigd als de aanvrager heeft ingestemd met een periode van uitstel.

De instemming met uitstel moet echter nadrukkelijk zijn gegeven. Hierbij moet voorkomen worden dat het bestuursorgaan onaanvaardbare druk uitoefent op de aanvrager om een dergelijke instemming te verkrijgen. Verder is geen dwangsom verschuldigd indien de aanvrager geen belanghebbende is in de zin van de AWB of indien de aanvraag of het bezwaar kennelijk ongegrond of kennelijk onontvankelijk is.

Ook deze bepaling strekt ertoe om misbruik te voorkomen. Tenslotte is een dwangsom evenmin verschuldigd als sprake is van overmacht aan de zijde van het bestuursorgaan. Overmacht zal niet snel mogen worden aangenomen. Het moet dan gaan om abnormale en onvoorziene omstandigheden buiten de risicosfeer van het bestuursorgaan.

Een voorbeeld is het afbranden van het gemeentehuis. Uit de jurisprudentie blijkt dat ziekteverzuim en administratieve of organisatorische problemen binnen de invloedssfeer van het bestuursorgaan geen beroep op overmacht rechtvaardigen, ook niet als zij van structurele aard zijn, ook niet indien niet tijdig informatie wordt verkregen van andere overheidsorganen, evenmin indien men een rechterlijk oordeel wenst af te wachten in een andere zaak. Ook een groot aantal bezwaarschriften (bijvoorbeeld in het geval van een bestemmingsplan), is geen argument dat termijnoverschrijding rechtvaardigt. Wel nam de afd. bestuursrechtspraak van de Raad van State aan dat de eis van integrale beoordeling in

onderlinge samenhang van 2000 bezwaarschriften onmogelijk binnen de wettelijke termijn kon worden voldaan (ABRvS 19.11.2003).

Zesde lid

Voor de primaire beslissing is bepaald dat een dwangsom, indien er meer dan een aanvrager is, evenredig over de aanvragers wordt verdeeld. De dwangsom is per beschikking slechts eenmaal verschuldigd. Deze bepaling is ook van toepassing in de bezwaarfase.

Artikel 3

Het bestuursorgaan moet de verschuldigdheid van de dwangsom uit eigen beweging vaststellen. Indien het bestuursorgaan alsnog een beschikking heeft gegeven op de aanvraag of op het bezwaar, zal het de hoogte van de dwangsom in veel gevallen tegelijk met de beschikking kunnen vaststellen en bekend maken. Indien dit niet mogelijk is dan moet het dit in ieder geval doen binnen 14 dagen na de dag waarop de beschikking aan de aanvrager is verzonden. Indien het maximum van 1.000 euro reeds is bereikt moet de vaststellingsbeslissing worden genomen binnen twee weken na de dag waarop het maximum is bereikt. De termijn waarbinnen betaald moet worden is gesteld op zes weken. Bij overschrijving op een bank – of girorekening geldt overeenkomstig het privaatrecht dat tijdig is betaald indien het bedrag op de rekening van de aanvrager is bijgeschreven.

Artikel 4

Dit artikel biedt de mogelijkheid leges te verrekenen die verschuldigd zijn voor de behandeling of afgifte van de beschikking waarop de dwangsom betrekking heeft. Schadevergoedingen uit andere hoofde blijven buiten beschouwing. De uitbetaling van een dwangsom is enkel gebaseerd op het niet tijdige beslissen en is niet gerelateerd aan een mogelijk geleden schade.

Artikel 5

Vereist geen nadere toelichting.

Artikel 6

De verordening wordt onmiddellijk conform de geldende voorschriften gepubliceerd, maar zal niet eerder dan 1 maart 2007 in werking treden om het bestuursorgaan de gelegenheid te bieden om administratieve processen in te richten die nodig zijn voor de behandeling van de dwangsommen en de bestaande werkprocessen aan te passen opdat verdragende factoren worden opgeheven.

Artikel 7

De verordening geldt voor de duur van 5 jaren. Zonder expliciet besluit tot verlenging door de gemeenteraad zal de verordening dus na 5 jaar buiten werking treden. Deze bepaling is opgenomen in het kader van de deregulering, waarbij gestreefd wordt naar regelgeving die voor beperkte tijd geldend is en vervalt indien geen besluit tot verlenging wordt genomen.

Artikel 8, 9 en 10

Deze artikelen behoeven geen nadere toelichting.